

POWIATOWY URZĄD PRACY W CZARNKOWIE
ul. Przemysłowa 2a, 64-700 Czarnków

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE CZARNKOWSKO – TRZCIANECKIM
W 2007 ROKU**

Czarnków, 22 sierpień 2008

Spis treści

UWAGI WSTĘPNE.....	3
1. Cel opracowania.....	3
2. Podstawa opracowania.....	4
3. Metodologia opracowania	4
 CZĘŚĆ II – PROGNOSTYCZNA	 6

Raport za 2007 rok podzielono na dwie części, tj. **diagnostyczną** i drugą – **prognostyczną**, opartą na wynikach badań GUS oraz danych o absolwentach z Systemu Informacji Oświatowej MEN.

Pierwszą część raportu za 2007 rok tzw. diagnostyczną opartą na danych z załącznika 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy sporządzono w kwietniu 2007.

Tymczasem z uwagi na to, że dane z badania popytu z pracą za 2007 rok udostępnione zostały w czerwcu 2008 roku, a dane o szkołach wyższych za rok akademicki 2006/2007 opublikowane zostały przez GUS dopiero pod koniec kwietnia br., termin sporządzenia drugiej części raportu rocznego został przesunięty na przełom lipca i sierpnia 2008 roku.

UWAGI WSTĘPNE

Zmiany popytu na pracę są obecnie znacznie szybsze niż zmiany podaży pracy. W konsekwencji tej różnej dynamiki zmian powstaje na rynku rozbieżność między strukturą zapotrzebowania na kwalifikacje, w której wyraźnie zwiększa się popyt na osoby wykształcone nowocześniej, a strukturą dostarczanych zasobów pracy o ciągle zbyt tradycyjnych kwalifikacjach.

Wraz z postępującym rozwojem gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach – postępować będzie proces zmniejszania się roli tradycyjnych przemysłów uważanych za schyłkowe lub znikające, na rzecz wzrostu roli działów i branż innowacyjnych, stosujących nowoczesne technologie oraz usługi, co skutkuje zanikaniem zawodów rzemieślniczych (tj, krawiec, szewc). W związku z powyższym szczególną rolę do odegrania mają nie tylko szkolenia dostosowujące umiejętności i kwalifikacje osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy, ale także **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**. Jest to bowiem proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu i podaży na siłę roboczą w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.

1. Cel opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, stanowiąc kompleksową analizę podstawowych wielkości opisujących powiatowy rynek pracy w układzie według kwalifikacji zawodowych może posłużyć w szczególności do:

- ❖ kontroli nad pojawiającymi się tendencjami w zatrudnieniu,

- ❖ korelacji kierunków kształcenia i szkolenia bezrobotnych i osób poszukujących pracy z potrzebami rynku pracy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,
- ❖ podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego poprzez wskazywanie doradcom zawodowym zawodów poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich, na które maleje zapotrzebowanie,
- ❖ planowania działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- ❖ prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, pozostającymi w dyspozycji urzędu pracy, w zakresie asygnowania środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Zakłada się, iż głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będą organy i instytucje zainteresowane problematyką rynku pracy, w tym w szczególności:

- lokalne organy rządowe i samorządowe,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu,
- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadgimnazjalnych,
- wybrane instytucje szkoleniowe.

2. Podstawa opracowania

Podstawowym źródłem informacji wykorzystywanym w opracowaniu było:

zestawienie danych statystycznych dotyczących osób bezrobotnych oraz ofert pracy będących w dyspozycji urzędu w układzie według zawodów i specjalności - załącznik nr 2 do sprawozdania MGIP-01 *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i oferty pracy* i załącznik nr 3 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności* - stan na 31.12.2007r.

Część II – prognostyczna raportu za 2007 rok z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oparta jest tylko na danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN odnośnie liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

3. Metodologia opracowania

Dane liczbowe o bezrobociu i ofertach pracy w II półroczu 2007 roku, opracowano posługując się nazwami grup zawodów, zawodów i specjalności zgodnymi z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności, wprowadzoną do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 10 grudnia 2002 roku (Dz. U. Nr 222 poz. 1868).

Zawód jest w niej definiowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu winno stanowić źródło dochodu. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Struktura klasyfikacji łączyła 1636 zawodów i specjalności w 387 grup elementarnych, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie (116), 30 dużych i 10 wielkich. Podstawowym kryterium wyodrębniania grup wielkich był poziom kwalifikacji. Natomiast pozostałe poziomy agregacji powstały w wyniku zastosowania w różny sposób kryterium „specjalizacji umiejętności”, co polega na każdorazowym braniu pod uwagę różnych umiejętności, np. rodzaju koniecznej wiedzy, posługiwania się określonymi narzędziami i stosowania odpowiednich materiałów lub też rodzaju wykonywanego produktu i świadczonych usług.

Dla potrzeb opracowania wykorzystano także zalecenia metodyczne Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, które wykorzystują istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym w szczególności:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knurów i Pyskowic (eksperyment gliwicki),
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997),
- Krajowego Urzędu Pracy w zakresie pilotażowego wdrożenia monitoringu zawodów w wybranych województwach,
- Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę, działającego przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, w zakresie analizy dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju.

CZĘŚĆ II – PROGNOSTYCZNA

Zgodnie z wytycznymi z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 03.01.2007 roku w sprawie sporządzania rocznego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych część II tj. prognostyczna dokumentu powinna zawierać:

- ❖ wyniki badania w zakładach pracy,
- ❖ wyniki badania w szkołach ponadgimnazjalnych.

Z uwagi na możliwość zaimportowania danych z Głównego Urzędu Statystycznego i Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej podjęło decyzję o wstrzymaniu badania ankietowego w szkołach i zakładach pracy przeprowadzanego przez powiatowe urzędy pracy.

Wyniki badania popytu na pracę opracowane przez Główny Urząd Statystyczny zostały opracowane na poziomie wielkich grup (tj. jednocyfrowych) dla całego województwa i w tym układzie będą interpretowane w rocznym raporcie zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Część II raportu za 2007 rok z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oparta jest więc tylko na danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN odnośnie liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Absolwenci na koniec 2007 roku

Niedopasowania kwalifikacyjne, tj. bezrobocie wśród absolwentów, pojawiają się gdy w gospodarce kształcenie (ogólne i zawodowe) funkcjonuje w pewnej izolacji od sygnałów płynących z rynku pracy, np. kiedy ustalanie kierunków zawodowych kształcenia nie ma związku z istniejącym na rynku popytem na pracę, albo kiedy zawartość programów kształcenia nie odpowiada obecnie stosowanym technologiom.

Osoby młode bez doświadczenia zawodowego, za to z wykształceniem, na które obecnie nie ma popytu, wchodzące na rynek pracy po ukończeniu szkoły, są grupą będącą w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2007 roku:

- liczba bezrobotnych ogółem wyniosła **3.715** osób (w tym 2.560 kobiet),
- **liczba bezrobotnych absolwentów** wyniosła **150** stanowiących 4,0% całej populacji bezrobotnych, w tym 108 kobiet tj. 4,2% ogółu kobiet. W odniesieniu do grudnia roku ubiegłego ich liczba spadła o 105 osób, tj. o 41%.

Wykres 1 Bezrobotni absolwenci w końcu grudnia 2007 roku

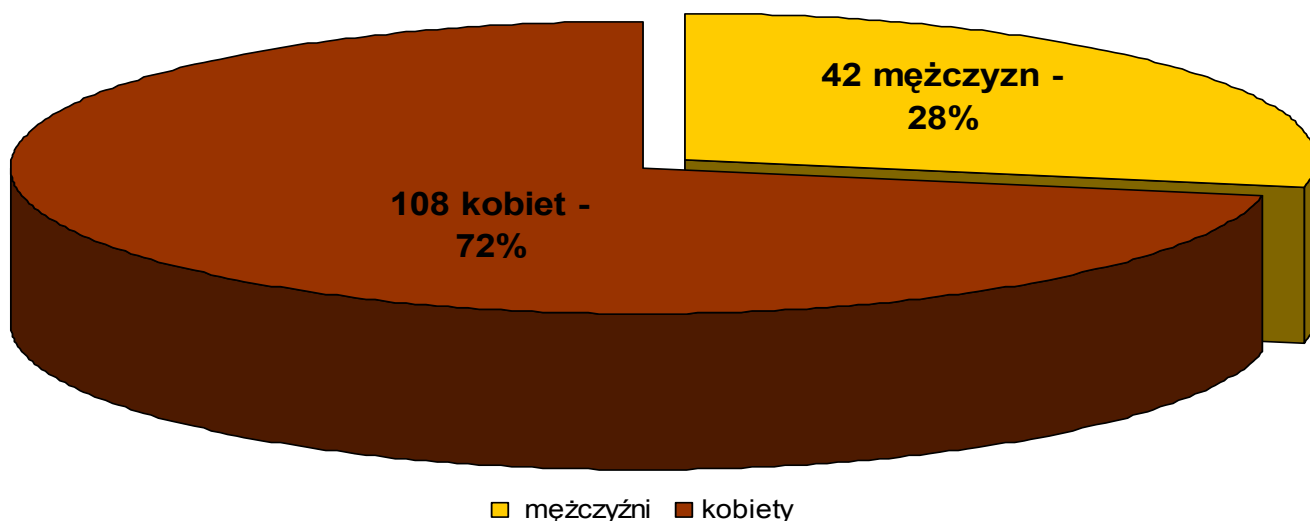

Tabela 1

Liczba bezrobotnych absolwentów w układzie grup wielkich na koniec grudnia 2007 i 2006 roku

Grupa zawodów	Liczba bezrobotnych absolwentów na 31.12.2007r.	% ogółu	Liczba bezrobotnych absolwentów na 31.12.2006r.	% ogółu	Dynamika w %
0. Bez zawodu	45	30,0	84	32,9	-46,4
1. Przedstawiciele władz publ, wyżsi urzędnicy i kierownicy	-	-	-	-	-
2. Specjaliści	24	22,9	33	12,9	-27,3
3. Technicy i inny średni personel	38	36,2	63	24,7	-39,7
4. Pracownicy biurowi	3	2,9	3	1,2	-
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	20	19,0	41	16,1	-51,2
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0,9	1	0,4	-
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	19	18,1	27	10,6	-29,6
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-	-	2	0,8	-
9. Pracownicy przy pracach prostych	-	-	1	0,4	-
Ogółem	150	100,0	255	100,0	- 41,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS-01

Wśród bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2007 roku dominowały **osoby z wykształceniem średnim**, czyli z grup zawodowych 3 i 4, zakwalifikowano tutaj **41 osób (39,1%** zarejestrowanych absolwentów), w tym najwięcej osób zanotowano w zawodach:

- **technik handlowiec,**
- **technik żywienia i gospodarstwa domowego,**
- **technik ekonomista.**

W odniesieniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych absolwentów ze średnim wykształceniem spadła o 38% tj. o 25 osób.

Absolwenci z wykształceniem zawodowym, tj. z grup od 5 do 7 stanowili grupę **40 osób (38,0%** ogółu). Wśród tej grupy **30%** stanowiły osoby w zawodzie **sprzedawcy**, **15%** stanowili **mechanicy samochodów osobowych**.

W odniesieniu do grudnia roku 2006 ich liczba zmalała o 42%, tj. o 29 osób.

Grupę 24 osób (22,9% ogółu bezrobotnych absolwentów) stanowili bezrobotni absolwenci posiadający wykształcenie wyższe głównie administracyjne, ekonomiczne. Ich liczba nieznacznie bo o 9 osób – 27% spadła w porównaniu do grudnia 2006 roku.

Liczba bezrobotnych absolwentów **nie posiadających zawodu**, czyli osób, które w trakcie nauki nie uzyskały kwalifikacji, uprawniających do wykonywania określonego zawodu, głównie są to osoby kończące licea ogólnokształcące i profilowane, wyniosła 2007 roku **45 osób, tj. 30%** ogółu bezrobotnych absolwentów. W odniesieniu do grudnia roku ubiegłego ich liczba spadła o 46,4% tj. o 39 osób.

Tabela 2

Zawody generujące największą liczbę bezrobotnych absolwentów

Nazwa zawodu	Liczba osób	w tym	% ogółu
		liczba kobiet	
Handlowiec* (zawód szkolny: Technik handlowiec)	11	6	7,3
Sprzedawca*	11	9	7,3
Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	9	9	6,0
Mechanik samochodów osobowych	6	0	4,0
Asystent ekonomiczny* (zawód szkolny: Technik ekonomista)	5	5	3,3
Kucharz małej gastronomii*	5	5	3,3
Specjalista administracji publicznej	4	3	2,7
Ekonomista	3	2	2,0
Technik elektronik*	3	0	2,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS-01

Nowe rejestracje bezrobotnych w okresie od stycznia do grudnia 2007 roku:

⇒ napływ bezrobotnych ogółem **6.891**,

⇒ napływ absolwentów **941**, tj. **13,7%** z całej populacji bezrobotnych.

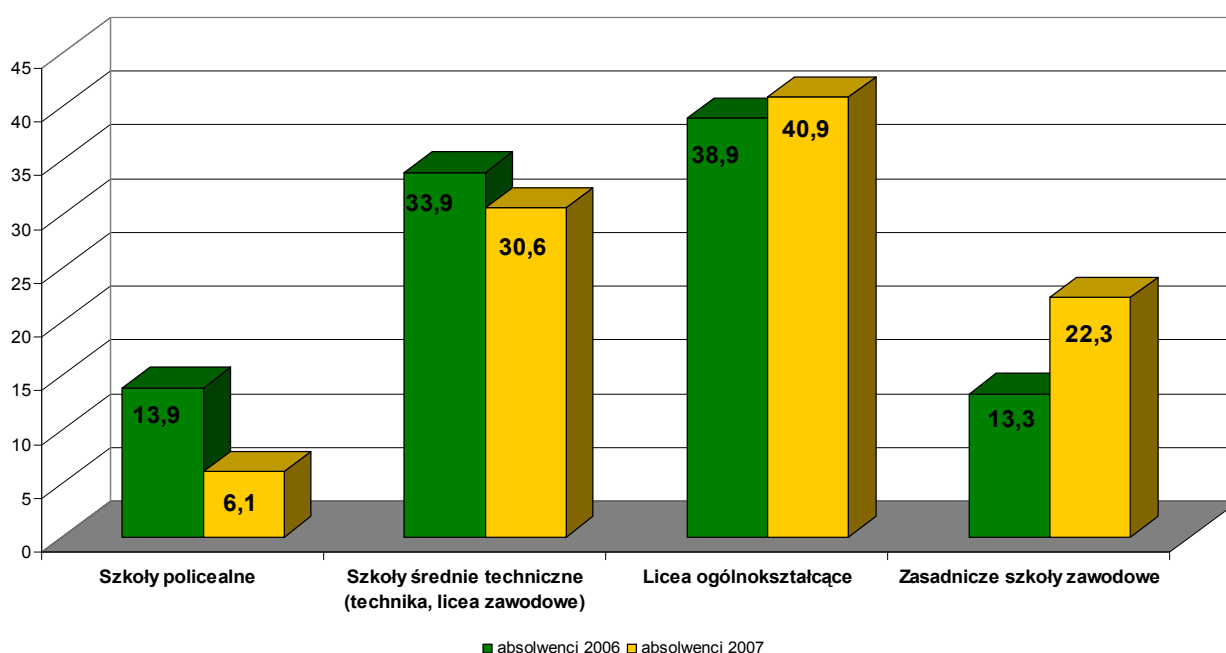
Tabela 3

Zestawienie informacji o absolwentach z lat 2006 / 2007 - dynamika

Szkoly	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2006 roku		Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2007 roku		Wzrost/ spadek
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	
Szkoly policealne	258	13,9	83	6,1	-67,8
Szkoly średnie techniczne (technika, licea zawodowe)	627	33,9	414	30,6	-34,0
Licea ogólnokształcące	721	38,9	554	40,9	-23,2
Zasadnicze szkoly zawodowe	246	13,3	302	22,3	22,8
Razem	1.852	100,0	1.353	100,0	-26,9

Z badań ankietowych wynika, iż w 2007 roku wszystkie typy szkół ponadgimnazjalnych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, tj. szkoly policealne, technika, licea zawodowe, licea ogólnokształcące, zasadnicze szkoly zawodowe ukończyło **1.353 absolwentów**, tj. **mniej o 26,9% - 499 osób** w odniesieniu do roku poprzedniego.

Wykres 2 Udział % absolwentów wg typów szkół w ogóle absolwentów w danym roczniku

Powyższa tabela obrazuje, iż znacznemu spadkowi uległa liczba absolwentów kończących **szkoły policealne** o 67,8% tj. o 175 osób przy jednoczesnym spadku % udziału tych absolwentów w ogóle.

W 2006 roku absolwenci ci stanowili prawie 14% ogółu absolwentów kończących szkoły, a w 2007 roku stanowili już tylko 6,1% ogółu.

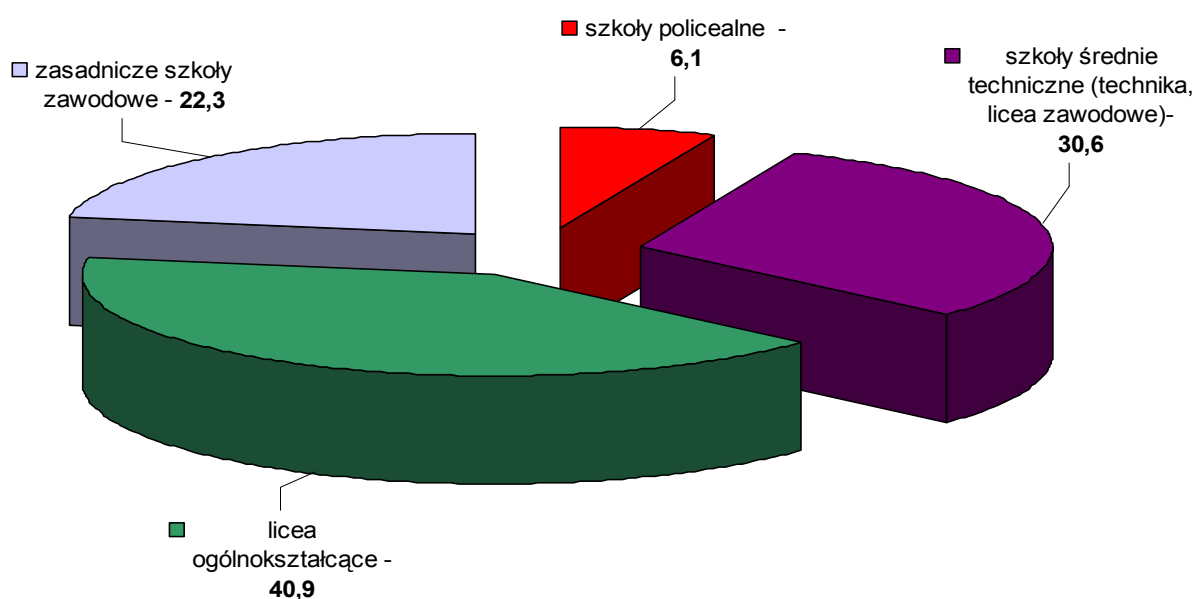
Znacznie zmalała także liczba uczniów kończących **szkoły średnie techniczne** tj. technika i licea zawodowe o 34% tj. o 213 osób, przy prawie niezmiennym % udziale uczniów w ogóle absolwentów.

Spadkowi uległa liczba osób kończących **licea ogólnokształcące** o 23,2% tj. o 167 osób przy wzroście ich % udziału w ogóle absolwentów kończących szkoły o 2%.

Na koniec 2006 roku absolwenci ci stanowiły 38,9% ogółu absolwentów a w 2007 już prawie 41%.

W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła liczba kończących **zasadnicze szkoły zawodowe** o 22,8%, tj. o 56 osób, przy jednoczesnym wzroście % udziału tych osób w ogóle absolwentów kończących szkoły.

Wykres 3 Struktura % absolwentów, którzy ukończyli szkoły w 2007 roku

W omawianej populacji absolwentów, którzy ukończyli szkoły ponadgimnazjalne w 2007 roku największą liczbę stanowili **absolwenci liceów ogólnokształcących, których zanotowano 554 osoby (40,9%)** oraz absolwenci **szkół średnich technicznych - 414 uczniów (30,6%)**. Liczbę 302 osób – 22,3% stanowili **absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, najmniej zanotowano absolwentów szkół policealnych – 83 uczniów (6,1%)**.

Licea ogólnokształcące zaraz po szkołach wyższych kształcą największą liczbę osób. Osoby kończące naukę w tego typu szkołach stanowią około **41%** ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Licea ogólnokształcące nie dają możliwości zdobycia tytułu zawodowego. Dlatego też kończąca je młodzież często kontynuuje edukację w szkołach policealnych i wyższych, zwiększając tym samym swoje szanse na rynku pracy.

Według stanu na koniec grudnia 2007 roku bezrobotnych absolwentów po liceum ogólnokształcącym było **37** wobec **71** zarejestrować w roku 2006.

Z badań przeprowadzonych w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego wynika, że:

wśród grupy **414** absolwentów, którzy ukończyli **szkoły średnie techniczne** tj. technika i licea zawodowe na terenie powiatu w roku 2007 najliczniejszą grupę stanowiły osoby w zawodzie szkolnym:

- ❖ asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista] – 94 osoby – 23%,
- ❖ ratownik medyczny – 73 osoby – 18%,
- ❖ technik leśnik – 72 osoby – 17%,
- ❖ technik żywienia i gospodarstwa domowego – 57 osób – 14%,
- ❖ technik mechanik – 56 osób – 14%,
- ❖ technik handlowiec – 48 osób – 12%,
- ❖ technik elektronik – 47 osób – 11%.

Występowanie kierunków kształcenia oferowanych przez licea zawodowe również w technikach, stwarza młodym osobom możliwość dokonania wyboru w jakiego typu szkołach chcieliby pobierać edukację.

Szkoły średnie techniczne oferują szeroką gamę kierunków kształcenia. Są one na tyle zróżnicowane, że każdy z podejmujących naukę może znaleźć taki kierunek, w jakim zawodzie chciał funkcjonować na rynku pracy.

Technikum stwarza możliwość uzyskania kwalifikacji zawodowych. Plan nauczania obejmuje przedmioty ogólnokształcące, zawodowe teoretyczne i praktyczne oraz praktykę zawodową. Świadectwo jest dokumentem stwierdzającym posiadanie średniego wykształcenia ogólnego

średniego zawodowego.

Od kilku lat nie zmieniają się w sposób istotny preferencje młodzieży podejmującej kształcenie zawodowe w technikach.

Analizując kierunki można zauważyć, że do liczniejszych należą kierunki dające wykształcenie w takich zawodach jak np. technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego czy technik mechanik.

W ostatnich latach zawody te stały się bardzo popularne. Spowodowało to pojawienie się na rynku pracy dużej liczby osób z takim wykształceniem. Niewątpliwie jest to także związane z możliwością zdobycia wykształcenia w wymienionych profilach także w szkołach policealnych.

Spośród 94 absolwentów w zawodzie **technik ekonomista** na koniec 2007 roku w ewidencji PUP zanotowano tylko **5 osób bezrobotnych**, może to wynikać albo ze znalezienia zatrudnienia, bądź kontynuowania nauki przez te osoby.

Technik mechanik to kolejny zawód, który cieszy się dużym zainteresowaniem wśród młodzieży. Kierunek ten **ukończyło 56 osób**, ze względu na specyfikę zawodu większość stanowili mężczyźni. W roku ubiegłym osób wybierających ten zawód było o **58,8% więcej**.

Nie zanotowano na koniec 2007 roku bezrobotnych absolwentów tego kierunku, co świadczy o tym, iż przedsiębiorcy poszukują osób wykształconych w tej branży.

Z analiz przeprowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu w 2007 roku wynika, iż będą poszukiwani pracownicy w zawodach technik budownictwa, technik elektryk i technik elektronik.

W 2007 roku kształcenie na kierunku technik budownictwa ukończyło 19 osób – 4,6% ogółu absolwentów szkół średnich technicznych, kierunek technik elektryk ukończyło 13 osób – 3,1%, kierunek technik elektronik ukończyło 37 osób – 8,9% ogółu.

W świetle planowanych inwestycji, zawodem, na który warto zwrócić uwagę jest technik drogownictwa. Na koniec 2007 nie zanotowano absolwentów w tym zawodzie.

Wśród **302** absolwentów **szkół zasadniczych zawodowych** dominowały zaś osoby w zawodach:

- ✓ sprzedawca – 75 osób – 25%,
- ✓ mechanik pojazdów samochodowych – 58 osób – 19%,
- ✓ kucharz małej gastronomii – 36 osób – 12%,
- ✓ ślusarz – 36 osób -12%.

Spośród osób, które ukończyły szkołę na terenie powiatu w 2007 roku zasadnicze szkoły zawodowe, najwięcej bo **75** stanowi młodzież w zawodzie **sprzedawca**. W porównaniu z rokiem ubiegłym, liczba absolwentów w tym zawodzie wzrosła o 47,1% tj. o 24 osoby.

Mimo, iż absolwenci tego kierunku stanowią największy odsetek wszystkich bezrobotnych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, to w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała liczba osób, które uzyskały zawód sprzedawcy i zostały zarejestrowane jako bezrobotne.

Zatem na przestrzeni roku wyraźna jest tendencja malejąca liczby osób, które nie uzyskują zatrudnienia po ukończeniu nauki w zawodzie sprzedawca.

Zapotrzebowanie na zawody opracowane na podstawie ofert pracy zgłoszonych do urzędu pracy w 2007 roku wskazuje, iż najwięcej ofert, bo aż 186 – 9,0% ogółu zgłoszonych ofert pracy dotyczyło sprzedawców.

Duża liczba ofert pracy i wskazywane zapotrzebowanie w tym zawodzie nie musi więc przekładać się na dobrą sytuację absolwentów zasadniczych szkół zawodowych w zawodzie sprzedawcy na rynku pracy.

Mechanik pojazdów samochodowych to druga co do wielkości kategoria absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. Szkoły w tym zawodzie ukończyło w 2007 roku **36 osób**, z czego **17%** widniało w ewidencji bezrobotnych urzędu. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba absolwentów tego kierunku wzrosła o 50%, tj. o 12 osób.

Kolejnym pod względem ilości absolwentów jest zawód **kucharza malej gastronomii**. W 2007 **36** osób ukończyło edukację w tym kierunku, tj. o 24,1% więcej niż w roku poprzednim.

Jednym z zagadnień analizowanych w badaniu ankietowym było ustalenie liczby przewidywanych absolwentów w 2008 roku.

Tabela 4

Absolwenci w 2007 roku i przewidywani absolwenci w 2008 roku według szkół

Szkoly	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2007 roku		Przewidywani absolwenci w 2008 roku	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Szkoly policealne	83	6,1	116	7,3
Szkoly srednie techniczne (technika, licea zawodowe)	414	30,6	461	28,8
Licea ogólnokształcące	554	40,9	666	41,7
Zasadnicze szkoły zawodowe	302	22,3	355	22,2
Razem	1.353	100,0	1.598	100,0

W 2008 roku na powiatowy rynek pracy wejdzie **1.598 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych**, z czego:

- ✓ szkoły policealne ukończy **116** osób w zawodzie ratownik medyczny,
- ✓ szkoły średnie techniczne, tj. technika, licea zawodowe ukończy **461** osób,
- ✓ licea ogólnokształcące ukończy **666** osób,
- ✓ zasadnicze szkoły zawodowe ukończy **355** osób.

Liczba absolwentów, którzy ukończą edukację na **poziomie średnim technicznym** według zawodów i największej liczby wychodzących absolwentów:

- technik leśnik – 78 osób (16,9% ogółu uczniów w średnich technicznych),
- technik informatyk – 69 osób (15,0%),
- asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 67 osób (14,5%),
- technik żywienia i gospodarstwa domowego – 56 osób (12,1%),
- handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec] – 54 osoby (11,7%),
- technik mechanik – 52 osoby (11,3%).

Ponadto prognozuje się, iż w roku 2008 na powiatowy rynek pracy wejdzie **666** absolwentów z wykształceniem **średnim ogólnokształcącym**, tj. o 20,2% mniej niż w roku ubiegłym.

Najwięcej uczniów uczęszczających do szkół **zasadniczych zawodowych** wykształci się w zawodach:

- ❖ sprzedawca – 87 osób (24,5% ogółu uczniów w ZSZ),
- ❖ ślusarz – 54 osoby (15,2%),
- ❖ mechanik pojazdów samochodowych – 45 osób (12,7%),
- ❖ kucharz małej gastronomii – 43 osoby (12,1%),
- ❖ stolarz – 24 osoby (6,8%).

Najmniejszą popularnością wśród młodzieży cieszą się następujące zawody:

tapicer, dekarz, cieśla, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, elektromonter instalacji elektrycznych, malarz – tapeciarz, lakiernik samochodowy.

Liczba absolwentów w analizowanym roku nie przekroczy 10 osób. Zważywszy na planowane inwestycje, część z tych zawodów będzie poszukiwana przez pracodawców.

Tabela 5

Absolwenci zarejestrowani w PUP w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim według szkół i zawodów w roku 2007 oraz przewidywani absolwenci w roku 2008

L.p	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2007	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2007	Przewidywani absolwenci w roku 2008	(6):(5) w %
1	2	3	4	5	6	7	8
Szkoły policealne							
1	Szkoła Policealna	"322905"	Ratownik medyczny	73	0	116	0
2	Policealna Szkoła Leśna	"321205"	Technik leśnik	10	0	0	0
Szkoły średnie techniczne (technika, licea zawodowe)							
3.	Prywatna Szkoła Muzyczna I- go Stopnia	"347302"	Muzyk	1	0	1	0
4.	Zespół Szkół w Wieleniu technikum	"312102"	Technik informatyk	0	0	0	0
5.	PRYWATNE TECHNIKUM W LUBASZU	"321203"	Technik hodowca koni	0	0	0	0
6.	Technikum	"311204"	Technik budownictwa	0	0	0	0
7.	Technikum	"311401"	Technik elektronik	25	0	0	0
8.	Technikum	"312102"	Technik informatyk	0	0	16	0
9.	Technikum	"321203"	Technik hodowca koni	10	0	24	0
10.	Technikum	"321208"	Technik rolnik	0	0	0	0
11.	Technikum	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	20	0	0	0
12.	Technikum	"311302"	Technik elektryk	1	1	12	100
13.	Technikum	"311502"	Technik mechanik	21	0	18	0
14.	Technikum	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	20	7	20	35
15.	Technikum	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	31	3	28	9,6774
16.	Technikum 4-letnie	"311204"	Technik budownictwa	19	1	0	5,2632
17.	Technikum 4-letnie	"311401"	Technik elektronik	22	0	13	0
18.	Technikum 4-letnie	"311502"	Technik mechanik	18	0	18	0
19.	Technikum 4-letnie	"312102"	Technik informatyk	0	0	20	0

20.	Technikum Architektury Krajobrazu	"321202"	Technik architektury krajobrazu	0	0	11	0
21.	Technikum Ekonomiczne	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	15	0	7	0
22.	Czteroletnie Technikum Zawodowe	"311209"	Technik ochrony środowiska	0	0	0	0
23.	Czteroletnie Technikum Zawodowe	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	13	3	18	23,0769
24.	Czteroletnie Technikum Zawodowe	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	12	0	17	0
25.	Technikum Leśne	"321205"	Technik leśnik	62	1	78	1,6129
26.	Technikum	"311302"	Technik elektryk	12	1	0	8,3333
27.	Technikum	"311401"	Technik elektronik	0	0	18	0
28.	Technikum	"311502"	Technik mechanik	17	0	16	0
29.	Technikum	"311911"	Technik technologii drewna	7	0	6	0
30.	Technikum	"312102"	Technik informatyk	0	0	33	0
31.	Technikum	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	44	4	38	9,0909
32.	Technikum	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	16	4	17	25
33.	Technikum	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	28	4	32	14,2857
Licea ogólnokształcące							
34.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące	"000000"	Bez zawodu	27	1	58	3,7037
35.	DWULETNI UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W LUBASZU	"000000"	Bez zawodu	22	0	48	0
36.	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące	"000000"	Bez zawodu	14	2	46	14,2857
37.	Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie	"000000"	Bez zawodu	171	8	146	4,6784
38.	Liceum Ogólnokształcące	"000000"	Bez zawodu	57	4	80	7,0175
39.	PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	"000000"	Bez zawodu	4	2	0	50
40.	Liceum Ogólnokształcące w Trzciance	"000000"	Bez zawodu	111	1	131	0,9009
41.	Zespół Szkół w Wieleniu Liceum Ogólnokształcące	"000000"	Bez zawodu	19	3	22	15,7895

42.	Zespół Szkół w Wieleniu Liceum Profilowane	"000000"	Bez zawodu	18	1	11	5,5556
43.	PRYWATNE LICEUM PROFILOWANE W LUBASZU	"000000"	Bez zawodu	10	2	5	20
44.	Liceum 3-letnie	"000000"	Bez zawodu	26	0	22	0
45.	Trzyletnie Liceum Profilowane	"000000"	Bez zawodu	49	8	75	16,3265
46.	Liceum Profilowane	"000000"	Bez zawodu	26	5	22	19,2308
Zasadnicze szkoły zawodowe							
47.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	"512202"	Kucharz małej gastronomii	9	0	10	0
48.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"512202"	Kucharz małej gastronomii	2	0	0	0
49.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"522107"	Sprzedawca	1	0	3	0
50.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	6	0	4	0
51.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"711301"	Kamieniarz	0	0	1	0
52.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"712102"	Murarz	1	0	0	0
53.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"712301"	Cieśla	1	0	0	0
54.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"714103"	Malarz – tapeciarz	1	0	0	0
55.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"714201"	Lakiernik samochodowy	0	0	1	0
56.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"722204"	Ślusarz	1	0	1	0
57.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	2	0	0	0
58.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"724102"	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1	0	0	0
59.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	1	0	0	0
60.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"741104"	Rzeźnik wędliniarz	1	0	1	0
61.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Lubasz	"742204"	Stolarz	0	0	2	0
62.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"512202"	Kucharz małej gastronomii	1	1	1	100
63.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	3	0	7	0
64.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"522107"	Sprzedawca	11	3	22	27,2727
65.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"712102"	Murarz	0	0	1	0
66.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"722204"	Ślusarz	19	0	34	0
67.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	3	0	6	0
68.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	1	0	1	0

69.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741201"	Cukiernik	0	0	3	0
70.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741203"	Piekarz	3	2	1	66,6667
71.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"742204"	Stolarz	0	0	2	0
72.	Szkoła zawodowa	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	30	0	17	0
73.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"512202"	Kucharz małej gastronomii	9	3	11	33,3333
74.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	1	0	1	0
75.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"522107"	Sprzedawca	29	0	23	0
76.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"712102"	Murarz	0	0	3	0
77.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"713602"	Monter instalacji gazowych	0	0	4	0
78.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"714103"	Malarz – tapeciarz	1	0	0	0
79.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"714201"	Lakiernik samochodowy	5	0	1	0
80.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"721303"	Blacharz samochodowy	0	0	0	0
81.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"722204"	Ślusarz	2	0	1	0
82.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"722304"	Tokarz	2	0	1	0
83.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	6	1	5	16,6667
84.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	0	0	0	0
85.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741104"	Rzeźnik wędliniarz	1	1	0	100
86.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741201"	Cukiernik	2	0	2	0
87.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741203"	Piekarz	13	0	8	0
88.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"742204"	Stolarz	0	0	2	0
89.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"743304"	Krawiec	1	0	2	0
90.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"512202"	Kucharz małej gastronomii	15	2	21	13,3333
91.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	2	0	8	0
92.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"522107"	Sprzedawca	34	6	39	17,6471
93.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	5	0	7	0
94.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"711301"	Kamieniarz	0	0	2	0
95.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"712102"	Murarz	2	0	1	0
96.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"713101"	Dekarz	0	0	0	0
97.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"713602"	Monter instalacji gazowych	2	0	4	0

98.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"714103"	Malarz – tapeciarz	2	0	3	0
99.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"721303"	Blacharz samochodowy	0	0	5	0
100.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"722204"	Ślusarz	14	0	18	0
101.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"722304"	Tokarz	4	0	8	0
102.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	17	2	17	11,7647
103.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"723306"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	1	0	2	0
104.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"724102"	Elektromechanik pojazdów samochodowych	2	0	5	0
105.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	4	2	2	50
106.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741104"	Rzeźnik wędliniarz	2	1	6	50
107.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741201"	Cukiernik	3	0	2	0
108.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"741203"	Piekarz	0	0	0	0
109.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"742204"	Stolarz	13	2	18	15,3846
110.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"743304"	Krawiec	10	0	5	0
111.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"743702"	Tapicer	0	0	0	0

Tabela 6

Struktura zawodowa absolwentów wg poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim w latach 2007 - 2008

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2007	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2007	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2008	(5):(3) w %
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
"311204"	Technik budownictwa	19	1	1	0	5,2632
"311209"	Technik ochrony środowiska	0	0	0	0	0
"311302"	Technik elektryk	13	2	2	12	15,3846
"311401"	Technik elektronik	47	0	0	31	0
"311502"	Technik mechanik	56	0	0	52	0
"311911"	Technik technologii drewna	7	0	0	6	0
"312102"	Technik informatyk	0	0	0	69	0
"321202"	Technik architektury krajobrazu	0	0	0	11	0
"321203"	Technik hodowca koni	10	0	0	24	0
"321205"	Technik leśnik	72	1	1	78	1,3889
"321208"	Technik rolnik	0	0	0	0	0
"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	57	7	7	56	12,2807
"322905"	Ratownik medyczny	73	0	0	116	0

"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	48	11	11	54	22,9167
"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	94	7	7	67	7,4468
"347302"	Muzyk	1	0	0	1	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
"000000"	Bez zawodu	554	37	37	666	6,6787
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
"512202"	Kucharz małej gastronomii	36	6	6	43	16,6667
"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	6	0	0	16	0
"522107"	Sprzedawca	75	9	9	87	12
"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	11	0	0	11	0
"711301"	Kamieniarz	0	0	0	3	0
"712102"	Murarz	3	0	0	5	0
"712301"	Cieśla	1	0	0	0	0
"713101"	Dekarz	0	0	0	0	0
"713602"	Monter instalacji gazowych	2	0	0	8	0
"714103"	Malarz – tapeciarz	4	0	0	3	0
"714201"	Lakiernik samochodowy	5	0	0	2	0
"721303"	Blacharz samochodowy	0	0	0	5	0
"722204"	Ślusarz	36	0	0	54	0
"722304"	Tokarz	6	0	0	9	0
"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	58	3	3	45	5,1724
"723306"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	1	0	0	2	0
"724102"	Elektromechanik pojazdów samochodowych	3	0	0	5	0
"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	6	2	2	3	33,3333
"741104"	Rzeźnik wędliniarz	4	2	2	7	50
"741201"	Cukiernik	5	0	0	7	0
"741203"	Piekarz	16	2	2	9	12,5
"742204"	Stolarz	13	2	2	24	15,3846
"743304"	Krawiec	11	0	0	7	0
"743702"	Tapicer	0	0	0	0	0

Tabela 7

Najliczniejsze zawody, które wyjdą na rynek w 2008 roku oraz zapotrzebowanie na te zawody na podstawie ofert pracy jakimi w 2007 roku dysponował Powiatowy Urząd Pracy Czarnkowie

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Przewidywany napływ absolwentów w roku 2008	Prognoza stanu bezrobocia w końcu roku 2008	Oferty pracy zgłoszone w 2007 roku
"322905"	Ratownik medyczny	116	118	-
"522107"	Sprzedawca	87	442	186
"321205"	Technik leśnik	78	98	-
"312102"	Technik informatyk	69	84	1
"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	67	236	-
"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	56	140	-
"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	54	108	12
"722204"	Ślusarz	54	137	72
"311502"	Technik mechanik	52	100	2
"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	45	45	1
"512202"	Kucharz małej gastronomii	43	66	6
"311401"	Technik elektronik	31	38	1
"742204"	Stolarz	24	52	15
"321203"	Technik hodowca koni	24	24	-

Przygotowany materiał stanowi wskazówkę dla organów założycielskich placówek edukacyjnych regionu, do tworzenia nowych i zmiany dotychczasowych profili kształcenia w odniesieniu do potencjalnych potrzeb pracodawców. Przedstawiona w dokumencie tabela 7 pokazuje dysproporcje, jakie występują w powiecie między kształceniem a potrzebami gospodarki.

W powiecie zaobserwowano takie różnice między innymi dla zawodów:

- ratownik medyczny,
- technik leśnik,
- technik informatyk,
- technik ekonomista,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego.

Z analizy wynika, że jest brak zainteresowania ze strony pracodawców specjalistami z zakresu informatyki, którzy zdobyli wykształcenie na poziomie szkoły średniej.

Prognozowana liczba techników informatyków w 2008 roku wynosi około 84 osób, natomiast liczba ofert pracy, które dostępne były w powiatowym urzędzie pracy w 2007 roku wyniosła 1. Porównanie liczby absolwentów z liczbą bezrobotnych i liczbą ofert pracy w zawodach technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego pokazuje również nadmiar absolwentów tych kierunków w stosunku do zgłaszanego zapotrzebowania na tego typu kwalifikacje. Potwierdza to coraz bardziej dominujący na rynku pracy trend do poszukiwania wysoko wykwalifikowanych specjalistów tych branż – z wykształceniem wyższym a nie średnim technicznym.

Odwrotne proporcje obserwuje się w przypadku zawodów branży budowlanej. Wysokie zapotrzebowanie ze strony rynku pracy nie znajduje odzwierciedlenia w ofercie edukacyjnej.

Wśród zawodów, dla których występowała w 2007 duża ilość ofert pracy, przy bardzo małej liczbie przyszłych absolwentów znalazły się między innymi:

- robotnicy gospodarczy,
- szwaczki,
- pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna,
- robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym,
- monterzy pojazdów i urządzeń transportowych,
- pracownicy administracyjni, biurowi,
- robotnicy budowlani.

Absolwenci bardzo często wybierając kierunek kształcenia decydują się na ten z krótszą ścieżką kształcenia, tak jest np. z zawodem kucharz i kucharz małej gastronomii. Podczas gdy liczba ofert pracy dla kucharzy przekracza ponad czterokrotnie liczbę ofert pracy dla kucharzy małej gastronomii to młodzi ludzie wybierają ten drugi kierunek, ze względu na krótszy okres nauki.

Najmniejszą popularnością wśród młodzieży cieszyły się zawody sklasyfikowane w grupach elementarnych: malarz- tapeciarz, murarz, elektromechanik pojazdów samochodowych, monter instalacji gazowych, cieśla, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, kamieniarz, dekarz, blacharz samochodowy, tapicer.

W wymienionych zawodach placówki oświatowe podjęły kształcenie, jednak bardzo znikome.

Pracodawcy poszukują i w perspektywie najbliższych lat poszukiwali będą pracowników z sektora budowlanego a także przemysłowego, którzy posiadają uprawnienia do obsługi specjalistycznych maszyn i urządzeń.